

perio: cui sententiae, ut veriori subscribit Mastrill. haud paucis congestis, lib. 4. cap. 16. Cancr. d. cap. 13. num. 24. Gail. lib. 2. obsev. 62. num. 8. Menoch. d. praf. 97. num. 14. praeter alios, quorum meminimus num. 155. & ex adductis num. seqq. apparet, non procedere extensionem de jure nostro regio, sicut nec principalis conclusio; idemque in Sicilia observari juxta regni constitutiones testatur Mastril. sup. num. 11.

162 Hucusque tradita aequè in Regiis largitionibus, ac in alienatione ex causa onerosa procedunt, sicut de jure regio docent Martenz. in l. 1. gloss. 21. num. 26. num. 10. lib. 5. Recop. Hermol. sup. num. 42. Guttier. d. q. 131. vers. Jure nostro regio; quamvis dissentire videatur Greg. Lop. in l. 68. gloss. 8. in fin. tit. 18. p. 3. Idem est de jure communi, cum scilicet iurisdicção castro distracto per Principem cohaeret. Menoch. d. praf. 97. num. 14. Fabian. de Mont. de empr. & vend. q. 6. num. 12. Tusch. lit. 1. concl. 547. num. 6. Semper tamen quid actum inspiciendum, & si lateat consuetudo est observanda; l. Contractus 23. l. Semper in stipulationibus 34. de reg. jur. ac in dubiis adversus vendentem pronuntiabitur, l. Veteribus 39. de pact.

163 Quamquam Principem oppidum ad maris oram etiam cum mero imperio in subditum transferre contingat, hujus tamen territorium intra littora coarctatur quantum est sagittae jactus, quod ad usum publicum reservatum semper intelligitur; unde iurisdicção inferiori, Domini ad mare adiacens non trahitur, sed penes Principem residet. Bobad. Politic. lib. 2. cap. 16. num. 217. aliàs iurisdicção Domini terrae mare adiacens comprehendit ad centum usque milliaria. Hier. de Monte de finib. regund. cap. 7. num. 12. Cæpol. de servit. rust. prad. cap. 26. num. 17. Mastrill. de Magistr. lib. 4. cap. 16. à num. 162. Cancr. sup. d. c. 13. num. 236.

Ibi: Quartò, & regulariter.

164 Quintus casus, quando Rex absque castri translatione iurisdicçãoem exercendam confert veluti Magistratibus, quærique solet an merum imperium commissum censeatur? Affirmative frequentius resolvitur, teste Menoch. sup. num. 40. Mastril. lib. 5. cap. 5. num. 6. Alciat. in l. Imperium, ex num. 41. de jurisd. omn. judic. Hier. Masc. de jurisd. & imper. num. 26. apud quos referuntur plures. Verum haud paucis videtur simplex tantum iurisdicção concessa, ex Greg. Lop. in l. 18. gloss. 4. tit. 4. l. 7. gloss. 1. tit. 18. part. 3. Mart. de jurisd. part. 1. cap. 8. num. 7. Orosc. in l. Imperium, num. 78. de jurisd. omn. judic. & aliis. In qua ancipiti controversia plurimum iudicantis arbitrio deferendum scripsit Menchac. illustr. lib. 1. cap. 3. in fine, oportebit quidem in primis verba concessionis perpendere, necnon circumstantias unde Principis mens valeat conjectari, quarum meminere Mastrill. Orosc. & Menchaca ubi proxime.

165 Rursus si cui merum committatur imperium, non ex hoc simplex iurisdicção concessa censebitur, nisi quatenus ad exercitium imperii necessariò desideretur; hæc enim diversa sunt,

nec sub imperio iurisdicção comprehenditur. Rebuff. num. 15. Alciat. num. 5. Cujac. & alii in d. l. Imperium.

Sextus casus, ubi dominus inferior castrum quovis modo alteri confert, nulla iurisdicção facta mentione; ita solet communiter distingui. Aut iurisdicção annexa est castro, & sequitur illud; aut cohaeret personæ, & ab ea non discedit. Menoch. cum aliis lib. 3. praf. 97. numero 43. Mastrill. de Magistrat. lib. 4. cap. 16. numero 32. Tusch. lit. C. concl. 116. numero 27. & lit. S. concl. 547. numero 7. In dubio iurisdicção præsumitur personæ cohaerere, illiusque intuitu concessa. Mastrill. numero 33. Tusch. lit. C. concl. 112. numero 37. & lit. 1. concl. 558. in fin. & d. concl. 116. numero 18.

Utrum iurisdicçãoe cum mero, & mixto imperio per Principem concessa, censeatur quæsitæ facultas cognoscendi de appellationis causis, controversiæ est, de qua Mastrill. d. cap. 16. numero 77. Bobad. d. cap. 16. ex numero 76. & nobis agendum cum D. Covar. infra, sub c. 4. numero 25. Quæ veniant Imperatore concedente civitatem cum mero, ac mixto imperio, plenè videas apud Peregrin. de jur. fife. lib. 1. tit. 2. ex numero 72.

SUMMARIUM.

- 1 Concesso oppido cum iurisdicçãoe, hæc extenditur ad augmentum illius.
- 2 Immunitate populi concessa poriuntur qui illi per augmentum accedunt.
- 3 Limitatur, & num. 4.
- 5 Augmentum rei venditæ post perfectum contractum ad emptorem spectat.
- 6 Augmentum rei legatae an cedat legatario, & num. 9. & 11.
- 7 Exemptio, seu privilegium Principis quando ad augmentum extendatur, & num. 21. cum seqq.
- 8 Legatis indefinitè servis, vestibus aut equis, an debeantur qui sunt testatoris sub tempore testamenti, vel mortis?
- 10 Fundo legato, an ejus augmentum cedat legatario?
- 12 Comuni fundo legato, quem testator habet pro indiviso, augmentum debetur legatario, & num. 13.
- 14 Si eo fundo legato testator partem socii acquirat, utrum totus fundus ad legatarium perveniat, & num. 15.
- 19 Fundo communi, quem pro diviso testator possidet, legato, num recipiat augmentum ad legatarii commodum, & num. 20.
- 24 Principi non licet subditorum jus ladere, nisi publica exigente utilitate.
- 25 Concessa oppidi absolute iurisdicçãoe, territorium ejus comprehensum intelligitur.

CAPUT

CAPUT II.

Ad Num. 1.

Concesso per Principem castro cum iurisdicçãoe, mero & mixto imperio, si illud augetur habitantium numero, ædibusque constructis amplificetur, id augmentum cedit ei, cui principale subjacebit. Greg. Lop. in l. 9. gloss. 3. tit. 4. p. 5. Garfias de expens. cap. 22. num. 31. August. Barbosa cum aliis in cap. Quia circa, num. 10. in fin. de privoil. & de fiv. Axiom. axiom. 34. num. 5. Did. Per. in l. 1. vers. His etiam, tit. 1. lib. 3. Ordin. Augmentum enim est alicujus præexistens rei superveniens accessio, ut pars illius sit. Medic. de legib. & statut. part. 4. quest. 28. numero 1. idèd sui principalis, cui adhaeret, naturam, conditionem, & qualitates omnino sequi debet, cap. Accessorium, de reg. jur. in 6. Giurb. in consuetud. Sen. 15. gloss. 3. part. 1. num. 3. Gratian. disceptat. cap. 446. num. 28. Medic. d. quest. 28. num. 5. ubi limitat nisi forma immutetur principalis. Unde idem de augmento ac de principali judicandum. l. Si convenerit 18. §. Si nuda. de pignor. action. l. Etiam 8. C. de jur. dor. l. fin. C. de frum. urb. Constantin. lib. 11. Greg. Lop. in l. 8. gloss. 12. col. 2. ad fin. tit. 4. p. 5. Surd. decis. 88. num. 10. Albert. Brun. de augment. concl. 5. Menoch. lib. 4. praf. 189. num. 157. Sarmient. Selectar. lib. 8. in l. Cum fundus, num. 11. de legat. 2. & alii plures apud Barbof. de axiom. 34. num. 1. Præterea cum augmentum adjungitur principali, unum corpus, eademque res efficitur cum illo, quare diverso jure censei non debet, cap. Quia circa 22. de privileg. l. Eum qui 23. de usucap. Barbosa cum plurimis axiom. 135. num. 7. Boër. decis. 50. num. 5.

Ibi: Quod si Imperator eximit castrum.

2 Castro immunitate concessa, quod illi accesserit eadem exemptione gaudebit Brun. concl. 5. num. 8. & concl. 9. num. 2. Did. Per. in l. 1. vers. His etiam quinto, tit. 1. lib. 3. Ordin. Et regulariter omne privilegium competens principali, trahitur ad augmentum, d. cap. Quia circa, cap. Ex parte 27. de decim. Pet. Barb. in l. Divortio, in rubric. part. 3. num. 66. ff. sol. matrim. Brun. sup. d. concl. 9. per tot. Aug. Barb. axiom. 34. num. 5. 6. Cochier de jurisd. Ordin. in Exempt. part. 1. q. 97. num. 7. ubi quod exemptio ampliatur ex augmento exempti. Quæ observata digna sunt ad l. 11. cum seqq. tit. 18. lib. 9. Recop. quibus indulgetur gabellæ remissio, vulgò Alcala, nonnullis civitatibus & oppidis. Vide Boër. supra.

Verf. Ceterum ni fallor.

3 Privilegium iurisdicçãois, vel immunitatis restrictè ad certos limites concessum, extra illos non extenditur, ut augmentum complectatur. Brun. de augment. concl. 8. in fin. Garf. ubi supra. Limitata namque causâ limitatum producit effectum. Barbosa pluribus laudatis, axiom. 40. num. 19. de quo inferius iterum.

D. de Faria Covar. Enucl.

Quæ resolutio verificari poterit, si Rex iurisdicçãoem tribueret Magnati intra confinia designata, aut exemptionem castro concederet ad certum incolarum numerum; nam augmentum eo privilegio non continebitur. Aliud juris erit, cum Princeps concesserit quantitativam oppidi partem pro indiviso ad percipiendam tributa; tunc enim pro rata donatario cedit augmentum, cum tantum juris in incremento competat, quantum in principali obtinebatur. Brun. conclus. 17. num. 1. Boër. decis. 50. num. 20. Verum si populus per familias inter diversos dominos partiretur, velut inter Principem & privatum, intrinsicè augmentum per propagationem obveniens familiam sequetur, à qua processit, ad eumque duntaxat spectabit, cui ipsa obigit in divisione. Greg. Lop. in l. 9. gloss. 3. tit. 4. part. 5. qui docet, si Rex castrum concedat, reservatis quibusdam familiis, quamquam limitata reservatio, sit recipere augmentum ex descendentibus ab eisdem familiis. Sed aliter dicendum de extrinseco incremento per habitatorum adjunctionem aliunde venientium.

Quæ de augmento præmissus, aequè procedunt in emptionis contractu, ita ut post illius perfectionem, etiam re non tradita, quicquid ei accesserit, ad emptorem attineat, l. 23. tit. 5. part. 5. ubi Greg. Lop. gloss. 7. §. Cum autem, vers. Sed si post, Inst. de empr. Albert. Brun. de diminut. conclus. 6. num. 133. De augmento rei feudalis, aut emphyteuticæ, Molin. de just. & jur. tract. 2. disp. 261. num. 1. Mieres de major. part. 1. q. 10. num. 9. & 48. Garf. d. cap. 22. ex num. 40. Valasc. de jur. emphyteut. q. 16. Augmentum hypothecæ subjicitur obligationi. Merlin. de pignor. lib. 2. quest. 43. per tot. & lib. 4. quest. 197.

Verf. Eadem ratione constat.

De intellectu legis: Cum fundus 10. de legat. 2. late agit Garf. dict. cap. 22. ex num. 28. Sarmient. ubi supra. Spin. de testam. gloss. 8. num. 36. ex quo communiter deducitur, quod augmentum rei legatae à tempore conditi testamenti debetur legatario. Idem constat ex l. 37. tit. 9. p. 6. l. Prædium 27. §. fin. de fund. instruct. l. Peculium 65. de legat. 2. Menoch. lib. 4. praf. 127. num. 23. Ant. Gom. variar. lib. 1. cap. ult. num. 16. Pat. Molin. de legitima, dict. tract. 2. disput. 194. num. 6. Merlin. lib. 5. tit. 3. q. 7. num. 24. Garf. d. cap. 22. num. 28. Cujac. ad l. Si ex toto, de legat. 1. quod limitatur cum à tertio, non à testatore, nec fortunæ casu procedit augmentum. Albert. Brun. omnino videndus de augmento concl. 15. num. 29. Sed & in legatis conditionalibus cedit legatario, quod tempore impletæ conditionis rei legatae adhaerere reperitur. Virgin. Boccac. de interd. Uri possid. cap. 18. num. 55. Quid de legatis limitatis, videndus Garf. sup. num. 30. Brun. d. concl. 15. num. 6.

Verf. Primò siquidem observandum.

Cum Princeps indefinitè exemptionem, vel iurisdicçãoem concedit, extenditur ad augmentum territorii, aut populi, etiam

D inficso

infcio concedente, ex regula tradita *suprà* num. 1. secus ubi certis limitibus privilegium coarctatur, quia locus extensioni non est, ideo desideratur novus Principis assensus, qui colligitur ex eo quod aut territorium ampliaverit ipse, aut patiatur populum exemptum auferre, ut tenuit Angelus, cujus meminit D. Covar. *Tusch. lit. A. conclus. 555. num. 3.* Alb. Brun. *de augment. conclus. 5. num. 9.* Boer. *decis. 50. num. 5.* quæ præsumptio excluditur quoties jus tertii ex ea ampliatione læderetur, quoniam Princeps nunquam creditur quicquam in alterius præjudicium disponere, vel largiri, *cap. Super eo 15. ubi Glossa verb. Intentionis, de offic. delegat. l. 1. §. Si quis à Principe, ne quid in loc. publ. fiat, observant plures per me laudati Variar. lib. 1. c. 17. num. 140. de quo infra latius, num. 21. & 22.*

Ad Num. 2.

8 In legatis nihil refert quod adjiciatur pronomen possessivum, necne, ut inspiciatur tempus mortis, vel conditi testamenti; nam sive dicat testator, *Lego servos*, aut *servos meos*; illi præstabitur duntaxat, qui in illius dominio inveniebantur cum disponebat. Ita cum D. Covar. sentiunt Mantic. *de conjectur. lib. 3. tit. 11. num. 4.* Sarmient. *suprà* num. 8. Castill. *quotidian. lib. 1. cap. 44. num. 7.* Garc. *de expens. cap. 22. num. 33.* Aliud dicendum videtur ex *l. Quidam 7. de trit. vin. legat. l. Cum aurum 19. de aur. & arg. legat.* Quibus deciditur, in legato indefinite concepto venire quod sub mortis tempus in bonis defuncti ex rebus legatis existit, ita ut si habens tres servos cum testabatur, ac deinceps alios acquisierit, servos indefinite relinquat, cuncti ad legatarium spectabunt, non sic pronome *Meum*, adjecto, cujus natura est dispositionem ad præsens coarctare: quod discrimen satis suadet Consultus in *l. Si ita 7. de aur. & argent. legat.* ac sustinet Menoch. *lib. 4. præf. 127. num. 34.* Cujac. in *l. Servi electione, §. ult. de legat. 1.* Aug. Barbosa *de Diction. dict. 198. num. 4.* de quo Pet. Pech. *de testam. conjug. cap. 14. num. 3. lib. 5. tom. 8.* fusè agit, necnon Menoch. *conf. 106.* omninò videndi. In quo ancipiti sententiarum conflictu mentem testatoris oportet indagare, perpenfis illius affectu, legati qualitate, ac legatarii conditione, sicque judicantis arbitrio deferendum, cum scilicet indefinita oratione servi, vestes, aut alia hujuscemodi relinquuntur absque pronome, *Meum*. Quid si pronomen idem futuro tempore adjungatur asserendo: *Lego servos, qui mei erunt?* Consule legem *Strichum 6. de legat. 1.* ubi Cujac. *l. Nuper 85. de legat. 3.* Menoch. *d. præf. 127. in fin.* Garf. *ubi proxime, Monet. de commut. ultimar. volunt. cap. 6. num. 184.*

Verf. Tertio est omninò adnotandum.

9 Legatario debetur augmentum rei legatæ accedens, sive tota, sive pars ejus relicta sit, argumento legis *quæ de tota 76. de rei vendicat.* Sarmient. *sup. num. 7.* Albertus Brun. *de augment. conclus. 15. verf. Quinto prædicta.* Petr.

Pechius *ubi proxime*: & valet argumentum de toto ad partem. Barb. cum pluribus in *loc. commun. loc. 114.*

Verf. Quarto prænotatis accedit.

Fundo legato etiam cum pronome *Meum* 10, quicquid deinde illi factò testatoris, aut fortunæ beneficio accesserit, legatario debetur. Sarmient. *sup. num. 7.* Barbof. *axiom. 34. num. 9.* Aliud juris erit, si à tertio proveniat augmentum, ut observat ibidem Sarmient. Albertus Brun. *sup. conclus. 15. num. 29.* & regulare est in quovis legatæ rei augmento.

Hic admonendi sumus, quod licet tempus 11 testamenti inspiciatur in legato generali per adjectionem pronominis, vel aliàs ex voluntate testatoris, semper legatarius percipiet augmentum adhærens post testamentum rei ipsi legatæ. V. g. legat testator aedes suas, cum duas possideat; postea aliam quaerit, & illas, quæ sibi erant tempore ultimi elogii, ampliavit: hoc casu etfi domus post testamentum comparata minime sub legato continetur, augmentum tamen duarum ad legatarium pertinebit: quod si ad mortis tempus duntaxat superesset domus in bonis testatoris, observanda erit regula legis: *Rem legatam 18. de adimend. legat.* juxta quæ accipi debet, quod Cujac. scripsit in *l. Strichum, de legat. 1.* nempe hujusmodi legatum non accipere augmentum, nec diminutionem: quod ita verum est; sed non excluditur, quod res ipsæ legatæ augmentum recipere valeant. Sarmient. *sup. d. lib. 8. ad l. Cum fundus, num. 8.* Garf. *d. cap. 22. num. 33.*

Ad Num. 3.

Si habens fundum communem pro indiviso, 12 eundem non inserto pronome *Meum*, reliquerit, augmentum quod ipsi accesserit, legatario cum principali cedet: quod est limitandum ut *suprà, num. 10.* de quo Sarmient. *num. 7. & num. 10. verf. Si legetur.* Garf. *num. 31.* Gregor. Lop. in *l. 37. gloss. 1. tit. 9. p. 6.* Petr. Pechius *ubi supra.*

Verf. Sexta igitur.

Idem juris erit ac in casu præcedenti, si testator dixerit, *Lego fundum meum*; nam quoad augmentum nihil interest pronominis possessivi expressio. Sarmient. *num. 8.* Garf. *ubi proxime.* Hæc dicta intelligas de incremento quod subjungitur fundo, ut ei subjiatur, & ipsius pars sit: quando autem portiones æquæ principales sub dominio testatoris junguntur, mox D. Covar. nos docet quid respondendum.

Ad Num. 4.

Qui fundum communem pro indiviso possidens, cum absolute, aut partem ad se spectantem absque pronome *Meum*, legat, etfi à socio redimat portionem alteram, hæc legatario minime debetur. Duplex casus eadem resolutione deciditur; verum inter utrumque mul-

multum interest; nam cum partem expressim testator reliquit, manifesta est voluntas: at si indefinite fundus legetur, latet an voluerit etiam alienam comprehendere, & hac in specie plures adversus Dom. Covar. opinantur, partem focii redemptam legato cedere, de quo Greg. Lop. *sup. d. gloss. 1.* Ant. Gom. *variar. lib. 1. cap. fin. num. 15.* Albert. Brun. *de augment. conclus. 6. num. 1.* Petr. Pech. *ubi proxime.* Alciat. in *l. Servi electione, §. ult. de legat. 1.* Cujac. *ibidem*, Joan. Garf. *de expens. cap. 22. num. 31.* Molin. *de just. & jur. tract. 2. disp. 194. num. 6.* Durant. *de art. testandi. tit. 6. caut. 4. tom. 8. part. 1.* Sarmient. *Selectar. lib. 8. in l. Cum fundus, num. 7. de legat. 2.* Et licet quoad dictæ legis *Cum fundus*, decisionem sententia D. Covar. omninò sit vera, quoniam augmentum, seu accessio nequit reperiri inter partes æquæ principaliter unitas; aliunde tamen provenit, ut pars redempta per testatorem legatario debeatur, cum fundus communis pro indiviso ab uno ex dominis absolute relinquatur, quod ex juris principis deduci videtur. Etenim in comperto est, rei alienæ legatum subsistere, *l. 10. tit. 9. p. 6. l. Unum ex familia 67. §. Si rem, de leg. 2. l. Cum rem 10. C. eod.* Hinc quaerebatur de fundo simpliciter legato alieno, in quo testator partem, seu jus habere non ignorabat, an totus, vel duntaxat quod ad legantem atinebat, comprehensum censeretur? Ac placuit hoc solum legato cedere, *l. Servi electione 15. §. fin. l. Si domus 71. §. ult. de legat. 1.* (quanquam adversus communem sentiat Alciat. in *d. l. Servi electione, §. fin.*) quod nititur juris præsumptione; non enim creditur velle testatorem heredem onerare, ut rem alienam emat, cum voluntas ejus quomodolibet possit effectum liberalitatis fortiri, *d. l. Unum ex familia, §. Si rem, l. Si ita scriptum 14. de legat. 1. l. 1. de liberat. legat.* Menoch. *lib. 4. præf. 116. num. 23.* Cyriac. *tom. 2. controver. 283. num. 25.* Nunc ad rem: Fundo communi legato absque partis propriæ expressione, ambigi poterat de mente legantis, quoniam verba totum fundum complecti valent: quod dubium decideretur ad favorem hæredis ex præfata conjectura, ut scilicet pars testatoris sola deberetur. At hæc præsumptio cessat ex eo quod idem qui legavit, à socio partem emit, quo obscuram voluntatis suæ quaestionem excludit, aperiens se de toto fundo, dum legaret, sensit, & ut placitum adimpleretur suum absque hæredis gravamine, ad acquisitionem alienæ portionis processit. Nec mirum quod ea præsumptio prospiciens hæredi, per alteram elidatur, *d. l. 10. Partit. d. l. Cum rem 10. C. de legat.* Alvar. *de conjectur. ment. def. lib. 2. cap. 2. §. 1. num. 6.* & regulariter una præsumptio alterâ tolli solet, *l. Divus 8. de restit. in integr.* Menoch. *de præf. lib. 1. q. 30. per tor.* Marsil. cum aliis in *l. 1. §. Divus, num. 28. ad l. Cornel. de fcar.* Præterea actus antecedens per subsequens declaratur, *l. Si servus plurium 50. §. fin. de leg. 1. l. Quædam 16. de reb. dub. l. Si qui adulterii 34. C. ad l. Jul. de adulter.* Menoch. *lib. 4. præf. 181. in fin.* Surd. *decis. 8. num. 21.* Rojas *de heretic. num. 38. tom. 11. part. 1.*

15 Ex quibus apparet, quam ratione sustineri potest ut juri consona opinio Interpretum communis, quæ docet, fundo communi pro D. de Faria Covar. Eucle.

indiviso ab alterutro domino absolute legato, si pars focii per testatorem redempta sit, totum legatario deberi. Imò idem respondendum videtur si testator eam portionem alienam emere hæredi jufferit, causâ non expressâ, propter rationis paritatem. Sed si partis acquisitio, ac conjunctio, proveniat, non datâ operâ, sed fortunæ eventui, ex titulo lucrativo, contraria D. Covar. sententia profus erit amplectenda; exploditur namque præsumptionis fundamentum, quæ pro adversariis supra perpendebatur, nec locus est legati augmento, quoties partes æquæ principales uniri contingit, ut D. Covar. nos docet.

Ad Num. 5.

16 Tripliciter potest considerari legatum quoad augmentum; nam si legetur res singularis, veluti prædium, quicquid per testatorem, aut casu accesserit, legatarii lucro cedit, *d. l. Cum fundus, de quo supra num. 6.* Aut relinquatur quid universale plura corpora inter se separata uno colectivo nomine comprehendens, ut grex, peculium, familia, quæ si auferantur à condito elogio ultimo, ovibus, vel rebus additis, legatarius cum incremento suo percipiet, *l. Lege 21. ubi Cujac. de legat. 1. l. Peculium 65. de legat. 2.* quod verum est licet testator dixerit, *Lego gregem meum*, non obfistente lege *Si ita 7. de aur. & argent. legat.* ubi quaestio vertitur de legato generali vestis, vel auri, non de universali, in quo non censeretur testator legasse singula capita, vel res, sed universale illud compositum ex distantibus corporibus, quod semper & augmenti commodum recipit, & diminutionis detrimentum patitur, *d. l. Grege, cum seq. l. 1. §. ult. de rei vendic. §. Si grex. Inst. de legat.* ubi Imperator quoad augmentum legati idem de grege, ac de ædibus statuit: sed legatis ædibus etiam cum pronome *Meum*, columnæ deinceps adjectæ cedunt legatario, quod inficiabitur nemo, & diximus *sup. num. 10.* cum D. Covar. & aliis. Igitur si eodem modo grex sit relictus, capita quæ illi accesserint, legatarius percipiet.

17 Aut tandem legantur generaliter plura inter se omninò distincta, nec sub universali nomine alicui corpori subjecta, ut servi, vestes, equi, & similia. Quando hæc relinquuntur cum pronome *Meum*, duntaxat præstabitur quæ erant in bonis testantis sub tempore conditi testamenti, ita ut si res illæ, cum moritur testator, numero increverint, ad legatarium non spectet augmentum, *d. l. Si ita, Menoch. lib. 4. præf. 127. num. 35. & conf. 106. num. 192.* Barbosa *de Diction. usuf. dict. 189. num. 3.* apud quos plures reperies. Quid si legentur omnes vestes meæ? Hoc legatum ad mortis tempus referri scribit Menoch. *num. 37. d. præf. 127.* de quo Barbosa *dict. 241. num. 12. cum seqq.* In generali tamen legato, etfi pronome illud ad tempus testamenti coarctetur, non excluditur augmentum singulis rebus obveniens, veluti si vestibus legatis quid ornamentum causâ adjiciatur, aut servi fiant pretiosiores aliqua arte instructi: quod observat Sarmient. *Selectar. lib. 8. in l. Cum fundus, de legat. 2.* Similiter si vestibus legatis, & tempore extinctis, aliæ subrogentur, hæc legato cedent. Greg. Lop. in *l. 18. gloss. 2.*